

ת"פ 52789/09/22 - מדינת ישראל נגד חוסאם סנקרט,

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 52789-09-22 מדינת ישראל נ' אבו חסן(עציר) ואח'

לפני כב' השופטת חנה מרים לומפ

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

על ידי ב"כ עו"ד מנאל אבו עאמר

נגד

הנאשמים

חוסאם סנקרט,

על ידי ב"כ עו"ד יצחק שילה

גזר דין

רקע

1. ביום 24.1.24 הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות, בהכרעת דין מפורטת, בעבירה של סחר בנשק בצוותא, לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. בין הצדדים לא הייתה הסכמה לעניין העונש, והצדדים נותרו חופשיים בטיעוניהם.

3. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום, נ.פ 447/21 שימש במועדים הרלוונטיים לכתב האישום בתור "סוכן" מטעם משטרת ישראל (להלן: "**הסוכן**"). בין הסוכן לחמזה אבו חסן (להלן: "**חמזה**") ישנה היכרות בת מספר שנים עובר למתואר בכתב האישום. במסגרת הקשר בין הסוכן לחמזה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, ביצעו חמזה והסוכן עסקאות יחד עם עבד אלהאדי סנקרט (להלן: "**עבד**") ועם הנאשם, במסגרתן מכרו לסוכן כלי נשק, אביזר ותחמושת לנשק בתמורה כספית.

4. על פי הנתען בעובדות כתב האישום, מספר חודשים לערך, עובר לחודש מאי 2022 שוחחו חמזה והסוכן מספר פעמים בעניין מכירת נשק מסוג קלצ'ניקוב לסוכן. ביום 17.5.22 נפגשו חמזה והסוכן בבית קפה בראס חמיס, ובמהלך פגישתם, התקשר חמזה לאחר, שזהותו אינה ידועה למאשימה, והאחר הגיע למקום המפגש עם כלי נשק מסוג רובה M16 ארוך והציג אותו לסוכן. חמזה אמר לסוכן כי מחירו של הרובה M16 הוא 60,000 ₪, אך ניתן לנהל משא ומתן בעניין. כמו כן, במהלך הפגישה, הציע חמזה לסוכן לרכוש רובה קלצ'ניקוב במחיר של 43,000 ₪, וחמזה הציג לסוכן תמונה ואמר, כי הוא יכול לנסוע להביא לו את הנשק בו בזמן, אולם הסוכן סירב.

5. בהמשך, שוחחו חמזה והסוכן לגבי כלי הנשק שהוצעו למכירה במפגש. לאחר משא ומתן נקבע, כי חמזה ימכור את רובה הקלצ'ניקוב לסוכן במחיר של 38,000 ₪, והשניים קבעו להיפגש על מנת שהסוכן יבחן את כלי הנשק. ביום 22.5.22, בשעה שאינה ידועה למאשימה, נפגש חמזה עם הסוכן והשניים נסעו לראס חמיס על מנת לבחון את כלי הנשק, אולם המוכר לא הגיע למקום והודיע, כי יוכל להגיע עם הנשק רק ביום למחרת. ביום 26.5.22,

בשעות הערב, הודיע הסוכן לחמזה, כי הוא מעוניין לרכוש את הרובה M16 וחמזה אמר לסוכן, כי מחירו 60,000 ₪. בהמשך, אמר חמזה לסוכן כי מחיר הרובה מסוג M16 הוא 64,000 ₪ והוא ינסה לדבר עם המוכר להוזיל את המחיר במקום המפגש.

6. בהמשך, ביום 28.5.22 נפגשו חמזה והסוכן בענתא החדשה, והשניים נסעו לנקודת המפגש עם עבד. במהלך הפגישה עלו חמזה, עבד והסוכן לביתו של עבד, שם הוצג לסוכן חפץ דמוי רוס"ר M16 המכיל מכלול וקנה תקניים של רוס"ר M16, אשר יורה ובכוחו להמית אדם (להלן: "הרובה") יחד עם מחסנית ריקה המתאימה לרובה. במהלך הפגישה, ניהלו הסוכן ועבד משא ומתן על מחיר הרובה ונקבע כי הסוכן ישלם סכום של 64,000 ₪ תמורתו. או אז, יצאו מביתו של עבד לבדוק את תקינות הנשק.

7. חמזה, עבד והסוכן ירדו לרחוב, עבד אחז ברובה ונכנס עמו לכלי רכב מסוג טויוטה לז. 7961466 (להלן: "הרכב"). חמזה והסוכן נסעו אחרי הרכב כשעבד מוביל את כלי הנשק ברכב. כעבור זמן קצר הגיעו לבית השייך למשפחתו של עבד, יצא עבד והביא ספריי שמן וכדורי תחמושת המתאימים לרובה. עבד נכנס לכלי הרכב של הסוכן, הורה לסוכן לנסוע מספר מטרים, ובעוד הוא סמוך לבתים באזור, ירה עבד, מתוך כלי הרכב של הסוכן, שלושה כדורים ברובה.

8. או אז, קרא עבד לאחיו, הנאשם, להיכנס לרכב של הסוכן במטרה להשלים את העסקה, ולספור את הכסף שהביא הסוכן לעבד תמורת הרובה שהיה ברכב. לאחר שהנאשם הצטרף לעסקת הנשק וספר את הכסף, קיבל עבד לידיו סכום של 64,000 ₪ תמורת הרובה, בעוד שחמזה קיבל מידי הסוכן סכום של 2,000 ₪ תמורת פועלו, וזאת לאחר משא ומתן ממושך על גובה העמלה.

9. במעשיו האמורים לעיל, סחר הנאשם, בצוותא חדא עם אחרים, בנשק ובאביזר נשק, בלא רשות על פי דין.

ראיות לעונש

10. ב"כ הצדדים לא הציגו ראיות לעניין העונש.

טיעוני הצדדים לעונש

טענות המאשימה

11. ב"כ המאשימה טענה, כי הערכים המוגנים בעבירה בה הורשע הנאשם הן הגנה על שלום הציבור וביטחוננו וכן שמירה על גופו ורכושו של אדם כתוצאה משימוש בנשק חם בידי מי שאינו מורשה ואינו מיומן בכך. לדבריה, לאור חומרת עבירות הנשק והפיכתן למכת מדינה, נחקק תיקון 140 לחוק כהוראת שעה, אשר קבע עונש מינימום לצד עבירת הסחר בנשק אשר עומד על 45 חודשי מאסר. עוד טענה, כי בבוא בית המשפט לגזור את הדין בעבירות נשק, עליו לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד והרבים, ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה

לתקופות ממושכות על ידי השמתם מאחורי סורג ובריה.

12. לעניין מתחם העונש ההולם, ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם פעל לביצוע חלקים מהותיים בעסקה אשר קרובים לגרעין הקשה של העבירה, והייתה לו יכולת ממשית להשפיע על החלק האופרטיבי שלה, שעה שנכנס לרכב בשלב קריטי של החלפת התמורה והנשק, ספר את הכסף ווידא שהועבר הסכום שנקבע. הנאשם פיקח על העברת הנשק והיה לו חשוב שהעסקה תסתיים בהצלחה. על כן, ב"כ המאשימה עתרה למתחם העונש ההולם שמתווה הנחיית פרקליט המדינה, אשר נע בין 54 ל-84 חודשי מאסר בפועל, ולצד זאת עתרה להטלת מאסר על תנאי מרתיע וקנס גבוה בסך עשרות אלפי שקלים. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה לעניין מדיניות הענישה.

13. בכל הנוגע לאחידות הענישה, ציינה כי שני שותפיו של הנאשם, אשר הורשעו במסגרת הסדר טיעון במספר עבירות רב יותר מזה שבו הורשע הנאשם, נדונו לעונשים של 68 ו-66 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית וקנס משמעותי בסך 100,000 ₪. כמו כן, הפנתה להליך נוסף במסגרת פרשיית הסוכן בענייננו ולעונשים שניתנו במסגרתו.

14. אשר למיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם היה דומיננטי ובעל חלק משמעותי בעסקה, בתמורה ובפיקוח ההדוק על הצלחתה במלואה. עם זאת, לאור כל האמור ונסיבותיו האישיות והיעדר עבר פלילי, ביקשה למקמו בחלקו התחתון של המתחם אך לא ממש בתחתית, ולגזור עליו עונש של 58 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס משמעותיים.

טענות ההגנה

15. מנגד, טען ב"כ הנאשם כי חלקו של הנאשם בעבירה אינו דומיננטי. לדבריו, הנאשם נכנס לתמונה אחרי שהסוכן, אחיו של הנאשם והמתווך עשו את כל הפעולות המקדימות, קרי התיווך, המשא ומתן, סיכום המחיר, מפגש בין הצדדים ברכבו של הסוכן, נסיעה למקום מבודד ועריכת ניסוי כלים, וחזרה בסיומו ליד ביתו של עבד, שם שילם הסוכן את התמורה לעבד. רק בשלב זה קרא עבד לאחיו הנאשם וביקש ממנו לספור את הכסף, ובכך מתמצה חלקו של הנאשם בעסקת הנשק.

16. עוד טען ב"כ הנאשם, כי אומנם הנאשם בחר לנהל הליך הוכחות והורשע, אך אין בעצם כך כדי להשפיע על החמרה בענישה. עוד טען, כי הימצאותו של הנאשם במקום הייתה ספונטנית. לעניין אחידות הענישה, נטען כי המאשימה לא הצביעה על מקרה דומה לענייננו בו נאשם ספר כסף בלבד. לדבריו, בהליך שהתנהל במסגרת אותה פרשיית סוכן בענייננו, אחד הנאשמים הורשע בסיוע לסחר באקדח, כאשר הסיוע היה בהרכבת ה"רוני" ופירוקו, וכן הוא הציע לסוכן נשקים נוספים, וניהל את התיק עד שלב הסיכומים, ונגזר עליו עונש של 20 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, ב"כ הנאשם הפנה להליך נוסף במסגרת פרשיית הסוכן בענייננו אשר נדון בבית דין צבאי וגם הוא לשיטתו דומה לנסיבות הנאשם, ובו נגזר עונש של 15 חודשי מאסר בפועל.

17. ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי מדובר בנאשם צעיר, בן 24, נשוי ואב לשני ילדים קטנים, נעדר עבר פלילי ועובד כבעל חברה להתקנת אלומיניום. עוד ציין, כי זוהי הסתבכותו הראשונה בפלילים, כאשר היה במעצר בית לתקופה ארוכה ללא הפרות. בהקשר זה צוין כי הנאשם היה במעצר ממש מיום 7.9.22 עד ליום 25.12.22, לאחר מכן שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני עד ליום 23.2.23, ובהמשך במעצר בית עם אישור לצאת לעבודה, כאשר לשם כך נאלץ לשכור בית בשכונה אחרת במקום מרוחק מסביבת מגוריו. כמו כן, מסר כי במסגרת הליך המעצר הנאשם נפגש מדי שבוע עם שירות המבחן, משתתף בשיחות קבוצתיות, לוקח אחריות למעשיו ומבין את המחירים הכבדים ששילם. לאור האמור, סבר ב"כ הנאשם כי ניתן להסתפק בעונש של 3.5 חודשי מאסר בפועל, לצד הטלת עונש צופה פני עתיד בדמות מאסר על תנאי מרתיע. כמו כן, טען כי אין מקום להטלת קנס מפני שלנאשם לא היה כל רווח כספי מהעסקה.

18. הנאשם בדבריו לבית המשפט, מסר כי הוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו, מצטער ומתחרט עליהם. הנאשם ביקש סליחה ואמר כי עשה טעות, יש לו משפחה וילדים והוא הוכנס לאירוע נושא כתב האישום שלא בטובתו. לבסוף, הדגיש כי לא יגיע שוב לבית המשפט.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

19. בהתאם לאמור בסעיף 40ב לחוק העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

20. הערכים החברתיים עליהם יש להגן מפני אלה המבצעים עבירות בנשק, הם ההגנה על שלום הציבור וביטחונו, שמירה על שלמות גופו ורכושו של אדם ומניעת פגיעה משמעותית בו כתוצאה משימוש בנשק חם, על ידי מי שאינו מיומן בכך. בית המשפט העליון חזר פעם אחר פעם על החומרה הגלומה בעבירות נשק ועל פוטנציאל הפגיעה בנפש וברכוש שעלולים להיגרם כתוצאה משימוש בו. אשר לסוחרים בנשק הדגיש בית המשפט העליון, כי יש לראות במשנה חומרה את מעשיהם, ועל כן יש להחמיר, ככלל, בענישתם של נאשמים שהורשעו בעבירות נשק בכלל ובעבירות סחר בנשק בפרט (ע"פ 319/11 **מדינת ישראל נ' יאסין** (5.12.11), ע"פ 1768/14 **גנאיים נ' מדינת ישראל** (22.7.14), ע"פ 7317/13 **חג'אב נ' מדינת ישראל** (19.5.14), ע"פ 8280/15 **מוחמד גולאני נ' מ"י** (28.3.16)).

21. על עוצמת הערך המוגן, ניתן ללמוד מכך שהעונש המרבי הקבוע לצד עבירת הסחר בנשק עומד על 15 שנות מאסר. עבירות הנשק ובעיקר סחר בלתי חוקי בנשק, עלולות להביא, בסופו של יום, לביצוע עבירות שלצדן אלימות קשה, ואף חלילה לקיפוד חיי אדם, וכן עלול להיגרם נזק גדול לביטחון המדינה. עם זאת, "**כבכל עבירה, גם בעבירות נשק קיים מדרג של חומרה, ושומה עלבית המשפט להביאו בחשבון בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם**" (ע"פ 9702/16 **אלוליאיה נ' מדינת ישראל**, פסקה 8, (13.9.17)). בקביעת מתחם העונש

ההולם בעבירות נשק יש לתת משקל לסוג הנשק, נסיבות תפיסתו, מידת קטלניותו ולכמותו.

22. המגמה להחמיר בענישה בעבירות נשק באה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין שניתנו על ידי בית המשפט העליון, בין היתר, בע"פ 1323/13 **רן חסן נגד מדינת ישראל** (5.6.13), שם קבעה כב' השופטת ע' ארבל:

"נוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק בכלל וסחר בנשק בפרט, זמניות המדאיגה של נשק בלתי חוקי במחוזותינו, התעורר הצורך להחמיר בעונשי המאסר המוטלים בעבירות אלה. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו - בסכסוך ברחוב, בקטטה בין ניצים ואף בתוך המשפחה פנימה. הסכנה הנשקפת לציבור כתוצאה מעבירות אלה, לצד המימדים שאליהם הגיעו, מחייבים לתת ביטוי הולם וכבד משקל להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מפעילות עבריינית זאת, הגנה על שלום הציבור מפני פגיעות בגוף או בנפש, ולהחמיר את עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זאת, בהדרגה".

23. זאת ועוד, מגמת ההחמרה בעבירות הנשק באה לאחורונה לידי ביטוי גם בדברי כב' השופט י' אלרון בע"פ 2165/23 **מדינת ישראל נ' פלאח בלאל** (4.5.23): **"עבירות אלו הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" בחברה הישראלית [...]. הן מסכנות את שלום הציבור, גם בהיותן "קרקע פורייה" לביצוע עבירות אחרות - החל מעבירות איומים וכלה בעבירות המתה, ובשל יכולתן לגרום לפגיעות בגוף ובנפש".** כמו כן ציין כב' השופט י' אלרון באותו פסק דין, כי לאור חומרה זו **"הודגש לא אחת כי יש לנקוט במדיניות ענישה ממשית ומשמעותית, בה ניתן מעמד בכורה מבין שיקולי הענישה לשיקולי הרתעת היחיד והרבים, שמשמעותה הרחקת עברייני הנשק מהחברה לפרק זמן משמעותי, על ידי השמתם מאחורי סורג ובריח"** (ר' גם בע"פ 6068/21 **מדינת ישראל נ' פקיה** (19.12.23); ע"פ 4456/21 **מדינת ישראל נ' אבו עבסה** (23.1.22); ע"פ 4103/22 **מדינת ישראל נ' אמון** (6.11.22)).

24. עוד נאמר, כי ביעור תופעת נשיאת והחזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אינטרס ציבורי חשוב ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה, ויש לעשות כן, בין היתר, באמצעות ענישה מחמירה (ראו למשל, דברי כב' השופט ע' גרוסקופף בע"פ 5446/19 **מדינת ישראל נ' הוארי** (25.11.19); דברי כב' השופט א' שטיין בע"פ 1509/20 **מדינת ישראל נ' נבארי** (2.7.20); דברי כב' השופט מ' מזוז בע"פ 6277/20 **קנאו דניאל היילי נ' מדינת ישראל** (24.03.21); דברי כב' השופט נ' סולברג בע"פ 2733/20 **בשיר אבו זיאד ואח נ' מדינת ישראל** (24.10.21)); דברי כב' השופט א' שטיין בע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (14.9.22)).

25. בנוסף יצוין, כי בעניינו של הנאשם חל תיקון מס' 140 - הוראת שעה, התשפ"ב-2021 לחוק (להלן: "תיקון מס' 140"), הקובע, בין היתר, כי בכל הנוגע לעבירת הסחר **"לא יפחת עונשו [של העבריין] מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו,**

להקל בעונשו. כמו כן נקבע בתיקון מס' 140 לחוק, כי **"עונש מאסר לפי סעיף קטן זה לא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים, כולו על-תנאי"** (סעיף 144(ז) לחוק).

26. כאמור, בקביעת מתחם העונש ההולם בעבירות נשק יש לתת משקל לסוג הנשק, נסיבות תפיסתו, מידת קטלניותו ולכמותו. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה מעלה, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריאח לתקופות משתנות, כפי שיפורט להלן:

א. בע"פ 4103/22 **מדינת ישראל נ' אמון** (6.11.22), דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשם וקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש שהוטל על מי שהורשע במספר עבירות של החזקה, הובלה ונשיאה של נשק, ושלוש עבירות של סחר בנשק, בכך שבמהלך כחודש ימים ביצע 4 עסקאות נשק עם הסוכן המשטרתי, במסגרתן סחר בכלי נשק שונים בדמות תתי מקלע ואקדח. זאת ועוד, הנאשם פעל בצורה אקטיבית למימוש עסקאות הנשק, ואף הציע ביוזמתו לסוכן לרכוש נשק. בית המשפט העליון החמיר בעונשו, כך שחלף 4 שנות מאסר שנגזרו עליו בבית משפט המחוזי, הושתו עליו 5 שנות מאסר.

ב. בע"פ 8869/21 **מדינת ישראל נ' אבראהים קואסמה** (13.3.22), נדון עניינו של מי שהורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות של רכישה והחזקת נשק שלא כדין, וסחר ועסקה אחרת בנשק. לפי האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, המשיב רכש נשק מסוג M16 במחיר של כ-47,000 ₪; לפי האישום השני, המשיב היה מעורב בעסקת נשק מסוג M16 במחיר של 30,000 ₪; ולפי האישום השלישי, המשיב היה מעורב ברכישה של חלק עליון של נשק מסוג רובה M16 ארוך במחיר של 38,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם שנע בין 28 ל-58 חודשי מאסר בגין כל האישומים, וגזר על המשיב 32 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, החמיר בעונשו של המשיב והעמיד אותו על 42 חודשי מאסר בפועל.

ג. בע"פ 500/21 **פלוני נ' מדינת ישראל** (31.5.21), נדון עניינו של מי שהורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות של סחר בנשק. הסדר הטיעון נחתם לאחר מספר ישיבות הוכחות. בכתב האישום המתוקן נטען, כי המערער יחד עם נאשמים נוספים, פעל למכור כלי נשק לסוכן משטרתי. המערער שלח לסוכן תמונות של נשקים שונים ומחיריהם. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 50 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, והערער לבית המשפט העליון נדחה.

ד. בע"פ 3793/20 **השאם מוריחי נ' מדינת ישראל** (23.11.20), נדון עניינו של מי שהורשע, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של ניסיון לעסקה אחרת בנשק, בכך שקשר קשר עם תושב הרשות הפלסטינית ועם אחרים לבצע מכירה והעברה של אקדח בצירוף מחסנית תואמת, מחזקתו של הסוחר בשטחי הרשות לידי רוכש בישראל בתמורה לתשלום בגובה 30,000 ₪. המערער סיכם עם יתר המעורבים את מקום, מועד ודרך העברת האקדח במסגרת העסקה, אך בסופו של דבר המשטרה עצרה את רוכשי האקדח מיד לאחר העברתו לידיהם. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בעניינו של המערער שנע בין 18 ל-52 חודשי מאסר בפועל, וגזר עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. הערעור

לבית המשפט העליון נדחה.

ה. בע"פ 5330/20 **סמיר ענבתאוי נ' מדינת ישראל** (22.11.20), נדון גם עניינו של מי שהורשע בעבירות החזקה, נשיאה והובלה של נשק ושל עסקה אחרת בנשק, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בכך שהיה מעורב בתיאום עסקת סחר באקדח שרכש חברו מאחר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-42 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער עונש של 28 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. הערעור לבית המשפט העליון נדחה.

ו. בע"פ 1658/20 **נור אלדין ג'מאחנה נ' מדינת ישראל** (21.6.20) דחה בית המשפט העליון ערעור על חומרת העונש. בית המשפט המחוזי, גזר 24 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מאסר מותנה וקנס, בגין עבירות של נשיאה והובלה של נשק ורכישת נשק. מדובר במקרה בו המערער רכש לעצמו, נשק מסוג M16 תמורת 2,000 ₪ (בית המשפט העליון ציין בהקשר זה "שהמחיר בו רכש המערער את הנשק היה נמוך בעליל, דבר שמלמדנו כי הנסתר עולה על הגלוי"); זמן קצר לאחר מכן, עצרה המשטרה את המערער כשהנשק בידו. בית המשפט העליון לא התערב בעונש וציין כי הוא נוטה לקולה.

ז. בע"פ 2422/14 **עלי חד'ר נ' מדינת ישראל** (21.12.14), דחה בית המשפט העליון ערעור על **ערעור על חומרת העונש. בית המשפט המחוזי**, גזר 36 חודשי מאסר בפועל, בגין עבירת סחר בנשק. המערער מכר, תמורת 9,000 ₪, לסוכן משטרתי, רובה מסוג "קרל גוסטב".

ח. בת"פ 52782-09-22 **מדינת ישראל נ' עסילה** (31.5.23), אשר ניתן במסגרת הפרשייה בה היה מעורב הסוכן בהליך דנן, נדון עניינם של מספר נאשמים: נאשם 1 הורשע בשלוש עבירות של סחר בנשק ובעבירה של עסקה אחרת בנשק, במסגרתן נמכרו לסוכן שלושה אקדחים ורובה M16, כאשר נאשם 1 קיבל בסך הכל 9,000 ₪ דמי עמלה עבור פועלו. בית המשפט המחוזי גזר על נאשם 1 עונש של 8 שנות מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, ובהמשך בית המשפט העליון הפחית בעונשו והעמידו על 7 שנות מאסר בפועל; נאשם 3 הורשע בעבירה אחת של סיוע לסחר בנשק בעסקה אחת ונדון לעשרים חודשי מאסר בפועל; נאשם 4 הורשע בעבירה אחת של סחר בנשק, במסגרתה נמכר לסוכן רובה אוויר שהוסב לחפץ דמוי רובה מסוג M16 יחד עם מחסנית תואמת וחמישה כדורים. בית המשפט המחוזי גזר על נאשם 4 עונש של 54 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית, ובהמשך בית המשפט העליון הפחית בעונשו והעמידו על 42 חודשי מאסר בפועל; נאשם 5 הורשע בעבירה אחת של סחר בנשק, במסגרתה נמכר לסוכן רובה M16. בית המשפט המחוזי גזר על נאשם 4 עונש של 36 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, ולא הוגש ערעור לבית המשפט העליון. ביום 11.9.23 ניתן גזר דינו של נאשם 2, אשר הורשע בעבירה אחת של סחר בנשק, במסגרתה מכר לסוכן אקדח. בית המשפט המחוזי גזר על נאשם 2 עונש של 34 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

27. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, שקלתי את חלקו הקטן יחסית של הנאשם בביצוע העבירה, כאשר הנאשם לא היה מעורב בחלקים מרכזיים של תכנונה, ניהולה והוצאתה לפועל. הנאשם נקרא על ידי אחיו באופן ספונטני לרכב לקראת סיום ביצוע העסקה, וספר לבקשתו את סכום הכסף שניתן, מבלי שנגע

בנשק בשום שלב. כמו כן, הנאשם לא היה מעורב בעסקאות נשק אחרות במסגרת אותה פרשה. מנגד, שקלתי כי הנזק הצפוי מעבירת הנשק לו היה נמכר למי שאינו סוכן משטרתי הוא חמור וקשה, הן מבחינת הסיכון לחיי אדם הן מבחינת הגעתו לידיים עברייניות. אומנם בענייניו, כאמור, הנשק נמכר לסוכן משטרתי ולכן בפועל נזק זה לא נגרם, אך יש להתחשב במשאבים שנדרשה המאשימה להשקיע בהפעלת הסוכן וברכישת הנשק.

28. לאחר שבחנתי את הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות, את נסיבות ביצוען ואת מדיניות הענישה הנהוגה, ומגמת ההחמרה בעבירות אלה, הגעתי לכלל מסקנה שיש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין 8 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל, זאת בצד רכיבי ענישה נלווים.

אחידות הענישה

29. שיקול משמעותי לענישה במקרה דנן נוגע לעקרון האחידות בענישה. כפי שקבע כב' השופט י' דנציגר בע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (20.9.15) עיקרון האחידות בענישה הינו עקרון יסוד במשפט הפלילי: **"עקרון זה מורה כי יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות, ושהינם בעלי נסיבות אישיות דומות. כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה, עקרון זה מקבל משנה תוקף. במצב דברים זה מצדד עקרון אחידות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה במניינם, חומרם או בנסיבותיהם האישיות של המבצע".**

30. בענייניו, כאמור, אני סבורה כי חלקו של נאשם 3 קטן באופן משמעותי מזה של שותפיו חמזה ועבד, שכן הנאשם לא היה מעורב כלל באף אחד מחלקי העסקה - החל מיצירת הקשר עם הסוכן, המשך בפגישה עמו וניהול המשא ומתן על סוג הנשק והמחיר ועד לניסוי הכלים והחלפת הנשק והתמורה. אמנם, כפי שנקבע בהכרעת הדין, הנאשם היה מודע לכך שהוא סופר כסף שניתן במסגרת עסקת נשק, דאג שהספירה תיעשה במתחם המשפחה שאינו גלוי לעין והתנהג כמי שמעוניין בהצלחת העסקה. עם זאת, ביחס לחלקם של שני שותפיו, חלקו של הנאשם הוא מינורי ומתמצה בספירתו הספונטנית של הכסף בלבד.

31. יצוין, כי חמזה ועבד הגיעו עם המאשימה להסדר טיעון והודו בעובדות כתבי אישום מתוקנים. חמזה הודה והורשע בשתי עבירות של סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 29 לחוק, וניסיון סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 25 לחוק, ונדון לעונש של 68 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית; ועבד הודה והורשע בשתי עבירות של סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) בצירוף סעיף 29 לוק, ונדון לעונש של 66 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

32. כמו כן, סבורתני כי גם ביחס לנאשם 3 בת"פ 52782-09-22 לעיל, אשר הורשע בעבירה אחת של סיוע לסחר בנשק באותה פרשה ונדון לעונש של 20 חודשי מאסר בפועל, חלקו של הנאשם שלפניי קטן משמעותית. נאשם 3 בהליך לעיל סייע בהרכבת ערכת ה"רוני" ופירוקה, הציע לסוכן לרכוש כלי נשק נוספים וביצע שיחת טלפון לקידום עסקה כזאת. לעומת זאת, הנאשם בענייניו לא נגע בנשק בשום שלב של העסקה ולא פעל לקדם

עסקאות נשק נוספות, ומעשיו במסגרת העסקה מסתכמים בספירת הכסף.

33. כמו כן הפנה ב"כ הנאשם לשני גזרי דין נוספים נתנו בבית משפט צבאי במסגרת בתיק מספר 2043/23 **התביעה הצבאית נ' מרואן זוהייר רנ'בי** (4.4.23), שם נדון עניינו של מי שהורשע בעבירות של סיוע לסחר בציוד מלחמת והחזקת נשק ללא היתר, בכך שהיה מעורב בעסקת מכירת שני כלי נשק לסוכן משטרתי ורכש חלקי נשק. לאחר שהורשע בתום הליך הוכחות, נגזרו עליו 7 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט הצבאי לערעורים קיבל את ערעור התביעה הצבאית והעמיד את העונש על 12 חודשי מאסר בפועל, מבלי למצות את הדין. בתיק מספר 10522/22 **התובע הצבאי נ' אסאמה עלי חלי עבד אלקאדר** (26.11.23), אשר ניתן גם הוא במסגרת הפרשייה בה היה מעורב הסוכן בהליך דנן, ונדון בבית משפט צבאי, שם נדון עניינו של מי שהורשע בעבירות של ניסיון לסחר בציוד מלחמתי בצוותא ונשיאת נשק בצוותא, ונגזרו עליו 20 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

34. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, לקולה שקלתי, כי הנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, כבן 23 בעת ביצוע העבירה וכיום כבן 25, נשוי אב לשני ילדים קטנים. בהקשר זה, שקלתי את הפגיעה שתיגרם למשפחתו ולילדיו של הנאשם מהעונש שיוטל הן מבחינת חסרונו הפיזי והן מבחינת הקושי לפרנסם ולדאוג להם. עוד שקלתי לקולה, כי הגם שהנאשם ניהל הליך הוכחות, ולכן לא זכאי להקלה לה זכאים אלה שחסכו זמן שיפוטי ואת העדת העדים, בסופו של דבר הוא לקח אחריות מלאה למעשיו, הביע חרטה וצער עליהם, ומסר בדבריו לבית המשפט כי למד את הלקח ולא יסתבך שוב בפלילים. עוד יצוין, כי הנאשם היה במעצר ממש, במעצר באיזוק אלקטרוני ובמעצר בית בתנאים מגבילים במשך תקופה ארוכה, וכי לא נרשמו לו הפרות, וכמו כן במהלך תקופה זאת שיתף פעולה עם שירות המבחן.

35. לאור האמור לעיל, לאחר ששקלתי את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, לצד הצורך לתת ביטוי לשיקול אחידות הענישה, הגעתי למסקנה כי יש להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי כבד ומרתיע. אשר לרכיב הקנס, אומנם לא הושג לנאשם רווח כלכלי כתוצאה מהעבירה, סבורתני כי יש מקום להטלת קנס, אף אם בסכום נמוך משמעותית מזה שהוטל על שותפיו של הנאשם, על מנת לתת ביטוי לשיקול הרתעת היחיד והרבים ולאור העלויות שהשקיעה המאשימה במסגרת הפרשייה בה הורשע הנאשם.

36. אשר על כן, החלטתי להטיל את הנאשם את העונש כדלהלן:

א. 10 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו).

ב. 28 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת נשק מסוג פשע.

ג. 7 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת נשק מסוג עוון.

ד. קנס בסך 10,000 ₪ או חודש מאסר תחתיו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ו שבט תשפ"ד, 05 פברואר 2024, בנוכחות הצדדים והנאשם.